

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 106/2022 pentru susținerea acordării de reduceri ale prețurilor la benzină și motorină și pentru modificarea art. 18 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2022 pentru instituirea Sistemului național privind monitorizarea transporturilor rutiere de bunuri cu risc fiscal ridicat RO e-Transport și de abrogare a art. XXVIII din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii proiectului de act normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

1. Prin O.U.G. nr. 106/2022 pentru susținerea acordării de reduceri ale prețurilor la benzină și motorină și pentru modificarea art. 18 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2022 pentru instituirea Sistemului național privind monitorizarea transporturilor rutiere de bunuri cu risc fiscal ridicat RO e-Transport și de abrogare a art. XXVIII din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 657 din 30 iunie 2022, a fost reglementată posibilitatea acordării unei reduceri de preț în cuantum de 0,5 lei/litru, inclusiv TVA, de către operatorii economici care comercializează benzină și motorină către clienții finali – persoane fizice și juridice care achiziționează carburanții pentru consumul propriu și instituirea unui mecanism de sprijin de la bugetul de stat, de 0,25 lei/litru, inclusiv TVA, pentru operatorii economici care acordă această reducere, pentru perioada 1 iulie - 30 septembrie 2022.

Măsura se aplică pentru comercializarea benzinei și motorinei către clienți finali pentru consumul propriu, atât la vânzarea cu amănuntul cât și la vânzarea en-gros prin depozitele furnizorilor/distribuitorilor.

Deficitul de produse petroliere generat de războiul din Ucraina și refuzul statelor Uniunii Europene de a importa țiței și produse derivate din Federația Rusă, generează în continuare o creștere semnificativă a prețurilor la combustibil pe plan internațional.

Creșterea disproporționată a prețului carburanților în perioada recentă continuă, de natură să se influențeze în mod negativ dinamica prețurilor de consum, prin ponderea pe care carburanții o au pe piața bunurilor de consum, după expirarea perioadei de aplicare a măsurilor reglementate prin O.U.G. nr. 106/2022, putând conduce către grave dezechilibre la nivelul consumului în ansamblul său.

Gradul de suportabilitate al clienților finali în raport cu nivelurile de preț existente pe piață determină în continuare autoritățile din întreaga Uniune Europeană să identifice soluțiile adecvate pentru stabilizarea sectorului petrolier, atât în privința surselor de aprovizionare cât și în privința prețurilor.

Pentru perioada următoare în vederea contracarării efectului creșterii prețului la carburanți asupra nivelului de trai al populației, precum și asupra activității operatorilor economici, care au de suferit din cauza costurilor crescute, și implicit a majorării prețurilor pentru alte

produse și servicii, devine necesară continuarea susținerii acordării unei reduceri de preț pentru carburanți, respectiv benzină și motorină.

2.2 Descrierea situației actuale

1. Piața petrolieră este o piață liberalizată, țițeiul fiind un produs cotelat la bursă, pe o piață mondială. Piața petrolieră din România este o piață care funcționează pe baza principiilor liberei concurențe, fiecare participant având libertatea de a-și elabora propria sa strategie. Pe piața produselor petroliere există un climat concurențial - prețurile la carburanți se fixează liber, pe baza raportului dintre cererea și oferta de pe piața internă, respectiv de pe piața internațională.

Conform Consiliului Concurenței prețul benzinei a crescut cu 20% de la 1 ianuarie 2022, iar cel al motorinei, cu 37%, cu reducerea de 50 de bani pe litru aplicată.

Conform datelor oferite de Monitorul Prețurilor, prețul mediu al benzinei standard în România, a fost pe 2 septembrie, de 7,39 lei/litru (cu reducerea de 50 de bani), iar pentru motorină prețul mediu a fost de 8,37 lei/litru (cu reducerea de 50 de bani). Pe data de 2 septembrie, țițeiul se tranzacționa în jurul valorii de 93 dolari/baril, cu circa 20% mai mult decât valoarea de la începutul anului.

De la începutul anului, fără a lua în calcul reducerea de 50 de bani/litru, prețul benzinei a crescut cu circa 28%, iar cel al motorinei s-a majorat cu aproximativ 44%.

Cotația Platts este un preț de referință internațional pe piața benzinei sau motorinei și reprezintă o valoare reflectată de cererea, oferta și tranzacțiile realizate între traderi pe piața angro a combustibililor. Cotațiile Platts nu sunt date publice, iar pe termen lung tind să urmeze același trend cu prețurile barilului de petrol.

Cotațiile Platts pentru benzină și motorină, cât și valoarea la care se tranzacționează țițeiul, deși sunt în scădere pentru moment față de maximumul istoric din luna iunie a acestui an, au ajuns a un nivel care nu a mai fost atins din anul 2014.

De la începutul anului, cotația Platts a benzinei, s-a majorat cu 20%, în timp ce cotația motorinei este mai mare cu 77% față de începutul anului.

Aplicarea reducerii de 50 de bani/litru, începând cu 1 iulie, de către toți marii distribuitori, face ca prețurile medii reale din data de 2 septembrie, față de cele de la 1 ianuarie 2022, să fie cu doar 20% mai mari pentru benzină și 37% mai mare pentru motorină, arată datele Consiliului Concurenței.

De la 1 iulie 2022, odată cu intrarea în vigoare a O.U.G. nr. 106/2022, pe lângă reducerea de 50 de bani/litru aplicată de toți distribuitorii, prețul mediu al benzinei a scăzut cu 76 de bani/litru, în timp ce prețul mediu al motorinei a fost mai mic cu 35 de bani/litru.

În ceea ce privește comparația cu prețurile din UE, conform datelor furnizate de publicația Oil Bulletin a Comisiei Europene, prețurile medii ale motorinei din România, au fost similare în cea mai mare parte a ultimelor 13 luni, cu excepția câtorva luni - mai, iulie, august 2022 - când prețul mediu al motorinei din România a fost la același nivel cu sau chiar puțin peste prețul mediu din UE.

În condițiile în care situația combustibililor pe piețele de profil este volatilă ca urmare a conflictului din Ucraina și a măsurilor sancționatorii impuse de Uniunea Europeană Federației, apare ca necesitate continuarea aplicării măsurii de sprijin pentru clienții finali constând în reducerea a prețurilor carburanților benzină și motorină. În acest scop se propune prorogarea termenului de aplicare pentru o perioadă de încă 3 luni, respectiv până la data de 31 decembrie 2022.

Pe de altă parte comercianții de produse energetice și asociațiile de profil au sesizat autoritățile publice implicate cu privire la anumite situații care pot conduce la discriminării

între clienții finali, persoane juridice, care au posibilitatea de a achiziționa carburanții atât de la producători cât și de la operatori economici autorizați pentru distribuția și comercializarea în sistem angro, fapt ce justifică modificarea corespunzătoare la prevederilor

Elementele care se constituie într-o situație de urgență și extraordinară a cărei reglementare nu poate fi amânată sunt următoarele:

Intrucât prețurile combustibililor pe piețele de profil sunt în creștere, iar evoluția acestora este dificil de anticipat, ca urmare a conflictului din Ucraina și a măsurilor sancționatorii impuse de Uniunea Europeană Federației, apare ca necesitate continuarea aplicării măsurii de sprijin pentru clienții finali constând în reducerea a prețurilor carburanților benzină și motorină acordată în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 106/2022 pentru susținerea acordării de reduceri ale prețurilor la benzină și motorină și pentru modificarea art. 18 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2022 pentru instituirea Sistemului național privind monitorizarea transporturilor rutiere de bunuri cu risc fiscal ridicat RO e-Transport și de abrogare a art. XXVIII din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

pentru a contracara efectul creșterii prețului la benzină și motorină asupra nivelului de trai al populației, precum și asupra activității operatorilor economici, care au de suferit din cauza costurilor crescute, și implicit a majorării prețurilor pentru alte produse și servicii, prin susținerea în continuare a acordării unei reduceri de preț pentru carburanți,

în vederea evitării unui blocaj la nivelul contribuabililor care desfășoară activități în domeniul comerțului și transportului de bunuri cu risc fiscal ridicat, cu consecințe negative atât în ceea ce privește desfășurarea în viitor a activității, cât și acumularea de noi datorii către bugetul general consolidat al statului, ca urmare a dificultății privind plata la termen a obligațiilor fiscale datorate,

deoarece comercianții de produse energetice și asociațiile de profil au sesizat autoritățile publice implicate cu privire la anumite situații care pot conduce la neacordarea subvenției către toate categoriile de clienți finali, persoane juridice, care au posibilitatea de a achiziționa carburanții atât de la producători cât și de la operatori economici autorizați pentru distribuția și comercializarea în sistem angro, fapt ce justifică modificarea corespunzătoare la prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 106/2022 pentru susținerea acordării de reduceri ale prețurilor la benzină și motorină și pentru modificarea art. 18 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2022 pentru instituirea Sistemului național privind monitorizarea transporturilor rutiere de bunuri cu risc fiscal ridicat RO e-Transport și de abrogare a art. XXVIII din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

2.3 Schimbări preconizate

Se propune continuarea posibilității acordării unei reduceri de preț în cuantum de 0,5 lei/litru, inclusiv TVA, de către operatorii economici care comercializează benzină și motorină către clienții finali – persoane fizice și juridice care achiziționează carburanții pentru consumul propriu și instituirea unui mecanism de sprijin de la bugetul de stat, de 0,25 lei/litru, inclusiv TVA, pentru operatorii economici care acordă această reducere, și pentru perioada 1 octombrie 2022 – 31 decembrie 2022.

Astfel, se propune modificarea prevederilor art. I din Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 106/2022, prin introducerea unui nou alineat, alin. (1¹) cu următorul cuprins:

” (1¹) În perioada **1 octombrie 2022 - 31 decembrie 2022**, operatorii economici care comercializează benzină și motorină către clienții finali – persoane fizice și juridice, precum și către operatorii economici autorizați care achiziționează carburanții din depozite și/sau stații de distribuție pentru consumul propriu sau pentru revânzare, și care acordă o reducere de preț de 0.5 lei/ litru, inclusiv TVA, la prețul de vânzare, beneficiază de la bugetul de stat de o compensare de 0.25 lei/litru, inclusiv TVA, aferentă reducerii acordate. Pentru fracțiuni dintr-un litru reducerea de preț și respectiv compensarea se vor acorda proporțional.”

Se evita o potențială discriminare între clienții finali persoane juridice care au posibilitate să facă alimentări direct din rețele de retail în raport de clienții finali care nu au această posibilitate și se aprovizionează exclusiv pe canalul de comerț cu ridicata. Totodată, se evita apariția de blocaje logistice (de aprovizionare, epuizarea rapidă a stocurilor din stații) la nivelul stațiilor de distribuție care pot fi cauzate de migrarea unor clienți finali persoane juridice către stații de distribuție, clienți care de regulă alimentează cantități mari de carburant.

La art. I alin. (2) se introduce o clarificare în sensul că, comunicarea pretului prin elementul fizic denumit “totem” se face doar în cazul stațiilor de distribuție carburanți și se propune aplicarea și pentru perioada **1 octombrie 2022 - 31 decembrie 2022**.

Se propune introducerea unui alineat nou, alin. (4) la art. I care să permită acordarea măsurii de sprijin și în cazul bonurilor de valoare pentru carburanți auto (BVCA) în perioada 1 octombrie 2022 - 31 decembrie 2022:

”Începând cu data de 1 octombrie 2022, livrările de carburanți, benzină și motorină, efectuate în baza bonurilor de valoare pentru carburanți auto sunt exceptate de la aplicarea prevederilor alin. (3). Reducerea de preț prevăzută la alin. (1¹) va fi acordată prin livrarea unei cantități suplimentare de carburant, corespunzătoare contravalorii reducerii de preț aplicabile livrărilor respective, iar reducerea de preț se va evidenția distinct pe bonul nefiscal.”

BVCA sunt instrumente care conțin o valoare nominală, în lei, furnizorul obligându-se să le accepte în contrapartidă pentru livrarea de carburanți auto. Din punct de vedere fiscal, bonul de valoare reprezintă un cupon valoric cu utilitate unică conform art. 274¹ din Legea nr. 207/2015 privind Codul Fiscal.

Corespunzător modificărilor art. I alin. (1) se propune modificarea art. V alin. (1) prin instituirea unei excepții de la revânzare, după cum urmează:

”Se interzice revânzarea produselor achiziționate în condițiile art. I alin. (1) și (1¹), cu excepția operațiunilor de revânzare realizate de către operatorii economici autorizați prevăzuți la art. I alin. (1¹), care dețin atestate de înregistrare pentru distribuție și comercializare în sistem angro de produse energetice emise de către autoritatea competentă, conform art. 435 alin. (3) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, care sunt obligați să acorde clienților finali, persoane fizice sau juridice, reducerea de preț aplicată de către producători/furnizori/importatori potrivit dispozițiilor art. I alin. (1¹) și să o evidențieze distinct pe factura emisă conform art. I alin. (3).”

Se propune introducerea la art. V a unui nou alineat, alin. (2¹) privitor la sancționarea operațiunilor de revânzare în perioada **1 octombrie 2022 - 31 decembrie 2022**.

Alineatul (3) al articolului V se completează și cu referința și la contravenția prevăzută la alin. (2¹).

Se stabilește că prevederile ordonanței de urgență intră în vigoare la data publicării, cu excepția prevederilor care reglementează contravențiile.

2.4 Alte informații *) – Nu este cazul

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic **)

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

3.2 Impactul social

Măsura propusă conduce la atenuarea impactului creșterii prețurilor asupra nivelului de trai al populației.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul.

3.4. Impactul macroeconomic

Măsura propusă are impact favorabil asupra mediului economic atât prin susținerea cererii agregate și nivelul de trai al populației cât și prin îmbunătățirea competitivității economice și reducerea presiunilor pe majorarea prețurilor bunurilor și serviciilor care includ cheltuieli legate de combustibili.

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Măsura propusă are un impact pozitiv asupra activităților economice, prețurilor și inflației.

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Nu este cazul.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Măsura propusă are impact favorabil asupra mediului de afaceri.

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

Nu este cazul.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Nu este cazul.

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Nu este cazul.

3.9. Alte informații

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri *)**

- În mii lei (RON)						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare,						

plus/minus, din care:						
a) bugetul de stat, din acesta: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit (iii) TVA	-					
b) bugete locale: (i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat (i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli Subvenții						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						

4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adaptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: Având în vedere proiecțiile globale privind menținerea prețurilor combustibililor la un nivel ridicat în perioada următoare, măsura va avea un impact pozitiv asupra mediului economic atât prin susținerea cererii agregate și nivelul de trai al populației cât și prin îmbunătățirea competitivității economice și reducerea presiunilor pe majorarea prețurilor bunurilor și serviciilor care includ cheltuieli legate de combustibili. Astfel efectele negative asupra veniturilor bugetare pot fi compensate de evoluțiile economice mai favorabile privind consumul privat și investițiile care generează încasări suplimentare.						
4.8. Alte informații						

Secțiunea a 5-a
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ
5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice Nu este cazul.
5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)
5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE Nu este cazul.
5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE Nu este cazul.
5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene - Nu este cazul.
5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate – Nu este cazul.
5.6. Alte informații

Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Nu este cazul

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Nu este cazul.

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Nu este cazul.

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Nu este cazul.

6.5. Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ – proiectul prezentului act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 1087/2022.

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării

c) Consiliul Economic și Social –

d) Consiliul Concurenței a emis adresa nr. RG/13631/2022;

e) Curtea de Conturi

6.6. Alte informații

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ
Proiectul se publică pe site-ul inițiatorilor în data de 23.09.2022.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

7.3. Alte informații

Secțiunea a 8- a

Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsuri de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Nu este cazul.

8.2. Alte informații

Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 106/2022 pentru susținerea acordării de reduceri ale prețurilor la benzină și motorină și pentru modificarea art. 18 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2022 pentru instituirea Sistemului național privind monitorizarea transporturilor rutiere de bunuri cu risc fiscal ridicat RO e-Transport și de abrogare a art. XXVIII din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

ROMÂNIA
PRIM-MINISTRU

NICOLAE IONEL CIUCĂ